



# Toekomstwijzer GGZ

## 2021-2022

SECTIE PSYCHOLOGIE STUDENTEN  
NEDERLANDS INSTITUUT VAN PSYCHOLOGEN

## Toekomstwijzer: de weg naar GZ-psycholoog

De titel van psycholoog is niet wettelijk beschermd, wat inhoudt dat in principe iedereen vrij is de titel te gebruiken, ongeacht zijn of haar opleiding. Natuurlijk kun jij laten zien dat je een bachelor (en master) in de Psychologie hebt gedaan. Maar iedereen die dit niet heeft mag zich net zo goed psycholoog noemen. Het is aan te raden om na je studie meteen lid te worden van het NIP, aangezien je door lidmaatschap van het NIP kan aantonen dat je een universitair afgestudeerde psycholoog bent. Voor lidmaatschap dien je namelijk je diploma te overleggen als bewijsstuk. Daarnaast laat je als lid van het NIP zien dat je je houdt aan de beroepscode van het NIP. Wanneer je lid bent van SPS-NIP en wilt overstappen naar het starters lidmaatschap, krijg je de eerste twee jaar na afstuderen een fikse korting op het NIP-lidmaatschap. De eerste stap na afstuderen is het behalen van het dienstmerk Psycholoog NIP. Met dit dienstmerk kan je aantonen dat je werkervaring hebt opgedaan als psycholoog. Tevens is het een teken van kwaliteit. Om het dienstmerk te kunnen aanvragen dien je lid te zijn van het NIP en 1440 uur werkervaring te hebben. De werkervaring toon je aan door twee verklaringen van andere Psychologen NIP. Tijdens of na het behalen van het dienstmerk Psycholoog NIP kan je de LOGO-verklaring aanvragen, een vereiste om toegelaten te worden tot de GZ-opleiding.

### Waarom een GZ-psycholoog worden?

Het NIP heeft als norm voor vakbekwaamheid dat psychologen, om zelfstandig te kunnen werken met cliënten en cliëntsystemen, na hun universitaire opleiding nog een tweejarige postmasteropleiding moeten volgen. Met het volgen van de gz-opleiding voldoe je aan die norm. De titel Gezondheidszorgpsycholoog (GZ-psycholoog) is een beschermde titel en je mag je jezelf alleen zo noemen als je de postmasteropleiding tot GZ-psycholoog hebt afgerond. Na afronding van deze opleiding behaal je een BIG-registratie en kom je in het BIG-register te staan. Veel zorgverzekeraars stellen een BIG-registratie ook als voorwaarde om behandelingen te vergoeden. Dit is net zoals de NIP-registratie namelijk een kenmerk van kwaliteit.

Er zijn relatief weinig opleidingsplaatsen beschikbaar voor de opleiding tot GZ-psycholoog, waardoor er veel vraag is naar GZ-psychologen in het veld. Het NIP zet sterk in op de lobby voor meer GZ-opleidingsplaatsen, en heeft hoog op de agenda staan dat opleidingen niet meer hoeven mee te betalen aan de GZ-opleiding, maar omdat er veel verschillende partijen bij betrokken zijn met verschillende belangen, is dit een lang traject. Er zijn door de jaren heen echter al wel een aantal successen behaald.

## Wat is een BIG-registratie?

BIG staat voor: Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg.<sup>1</sup> Wanneer je een BIG-registratie hebt betekent laat je zien dat je een postmaster opleidingsniveau hebt, dat je bekwaamheid hebt binnen het deskundigheidsgebied zoals dat in de wet BIG is vastgelegd, en dat je laat zien dat je aanspreekbaar bent op je handelen (je valt onder tuchtrecht). Dit maakt GZ-psychologen vaak ook aantrekkelijker voor werkgevers. Ook patiënten zijn er dan van verzekerd dat je een bepaalde standaard van diagnostiek en behandeling kunt bieden. Als GZ-psycholoog kun je werkzaam zijn op verschillende werkplekken. Zo kun je aan de slag in de geestelijke gezondheidszorg of een ziekenhuis. Tevens kun je een eigen praktijk starten.

## Hoe word je GZ-psycholoog?

De weg naar GZ-psycholoog heeft een paar haken en ogen, en de informatie die je op het internet vindt kan soms onduidelijk of vaag zijn. Vandaar dat dit stappenplan is opgesteld.



### Stap 1: Tijdens je studie

Om tot de GZ-opleiding toegelaten te worden, heb je een verklaring nodig van het Landelijk Overleg Geestelijke gezondheidszorg Opleidingsinstellingen (LOGO), de zogenaamde LOGO-

<sup>1</sup> Rijksoverheid. (z.d.)Wat betekent BIG in de wet. Geraadpleegd op 17 mei 2019, van <https://www.bigregister.nl/registratie/vraag-en-antwoord/wat-betekent-big-in-de-wet-big>

verklaring. Sommige eisen voor deze LOGO-verklaring zijn niet altijd te behalen na je studie. Het is daarom van belang dat je tijdens je bachelor en voornamelijk je master Psychologie je bezig te houden met de vakken die je volgt.<sup>2</sup>

De eisen voor een LOGO-verklaring zijn:

- De volgende onderwerpen op universitair niveau beheersen:
  - Klinische psychologie óf orthopedagogiek
  - Persoonlijksleer
  - Ontwikkelingspsychologie
  - Psychopathologie
  - Neuropsychologie
  - Diagnostische modellen en strategieën
  - Behandelingsmodellen en strategieën
  - Organisatie van de gezondheidszorg, gehandicaptenzorg en jeugdhulpverlening
  - Juridische aspecten van de hulpverlening
  - Gespreksvoering, observatie en rapportage
  - Het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek
- Een klinische stage of werkervaring van tenminste 520 uur, bestaande uit diagnostiek, indicatiestelling en behandeling (onderzoekstage telt dus niet mee).
- Drie casussen psychodiagnostiek onder supervisie volbracht hebben (kan je o.a. aantonen door de diagnostiek aantekening (de zogenaamde BAPD)).
- Indien je langer dan 5 jaar geleden bent afgestudeerd, moet je aantonen dat je in de afgelopen 5 jaar relevante klinische werkervaring hebt opgedaan.

## BAPD

Om voor de LOGO-verklaring aan te kunnen tonen dat je drie casussen psychodiagnostiek onder supervisie hebt volbracht, kan je het beste de Basis Aantekening Psychodiagnostiek (BAPD) behalen. Deze aantekening garandeert dat je als afgestudeerde psycholoog een basisniveau aan kennis en ervaring hebben in de algemene psychodiagnostiek.<sup>3</sup>

De eisen om de BAPD te behalen zijn:

- Basiscursus Psychodiagnostiek (6 ECTS vereist)
- Psychometrie en besliskunde (6 ECTS vereist)

---

<sup>2</sup> Vereniging Landelijk Overleg Geestelijke Gezondheidszorg Opleidingsinstellingen. Logo-verklaring. (z.d.) Geraadpleegd op 18 april 2019, van <https://www.vlogo.nl/categorie/logo-verklaring/>

<sup>3</sup> Nederlands Instituut van Psychologen. (z.d.) Basisaantekening Psychodiagnostiek. Geraadpleegd op 18 april 2019, van <https://www.psnip.nl/registraties/basisaantekening-psychodiagnostiek-bapd/>

- Kennis en vaardigheden diagnostische methoden en werkwijzen (6 ECTS vereist)
- Praktijkvaardigheden m.b.t. tests, gespreksvoering enz. (9 ECTS vereist)
- Communicatievaardigheden (3 ECTS vereist)
- Stage, minimaal 200 uur gesuperviseerde praktijkstage op het gebied van de psychodiagnostiek.

Hoe je aan deze eisen kunt voldoen verschilt per universiteit. Het kan zijn dat je hier bepaalde vakken voor moet kiezen. Daarnaast kan het per cursus verschillen hoeveel van de ECTS geldig zijn voor de bovenstaande eisen. Ga er vooral niet van uit dat je deze aantekening vanzelf behaalt, maar ga langs bij je studieadviseur.

Als je de BAPD niet kunt halen tijdens je universitaire studie kun je ook een individueel traject volgen, zie de informatie op de site van het NIP

<https://www.psynip.nl/registraties/basisaantekening-psychodiagnostiek-bapd/eisen-bapd/>

## Stap 2: Na je studie

Via de [website](#) van vLOGO kan je de LOGO-verklaring aanvragen. Daar staat ook precies beschreven hoe je aantoont dat je aan de eisen voldoet. Tussen de aanvraag en het ontvangen van de verklaring zit een periode van ongeveer 8 weken. De LOGO-verklaring is vijf jaar geldig. Mocht je binnen deze termijn niet toegelaten worden tot de GZ-opleiding, dan dien je de verklaring opnieuw aan te vragen.

## Psycholoog NIP

Daarnaast is het nuttig om jezelf te laten registreren als Psycholoog NIP. Dit laat zien dat je naast je masterdiploma ervaring als psycholoog hebt opgedaan. Tevens is het een teken van kwaliteit. De eisen voor het Psycholoog NIP-dienstmerk omvatten: <sup>4</sup>

- Lidmaatschap bij het NIP;
- 1440 uur werkervaring na het afstuderen;
- Een verklaring van twee Psychologen NIP die al drie jaar of langer het dienstmerk voeren.

## Stap 3: De GZ-opleiding

Als je een logoverklaring hebt kun je proberen je aan te melden voor de GZ-opleiding. Deze postmasteropleiding is anders dan een universitaire opleiding. Hij bestaat uit een combinatie van cursorisch onderwijs, praktijkervaring en supervisie. Je solliciteert dus binnen een GGZ-

---

<sup>4</sup> Nederlands Instituut van Psychologen. (z.d.) PSYCHOLOOG NIP. Geraadpleegd op 18 april 2019, van <https://www.psynip.nl/registraties/psycholoog-nip/>

instelling op een opleidingsplek, volgt een dag per week scholing en werkt hiernaast vier dagen per week binnen de instelling waar je praktijkopdrachten vervult.

De opleiding duurt in principe twee jaar. Je kunt ook een verkorte GZ-opleiding doen als je de opleiding tot Psychotherapeut al hebt afgerond, dan duurt de opleiding één jaar. Je kunt 25% vrijstelling krijgen als je de post-mastercursus Basiscursus Cognitieve Gedragstherapie hebt afgerond.

Een werkgever is vaak bereid om de kosten van de GZ-opleiding volledig of gedeeltelijk te financieren. Vaak krijgen werkgevers namelijk subsidie hiervoor vanuit het ministerie. Binnen de reguliere opleiding kun je kiezen uit de verschillende accenten; volwassenen & ouderen, kinderen & jeugd of aandachtsgebied ouderenzorg.<sup>5</sup> <sup>6</sup> GZ-psychologen werken in verschillende instellingen, zoals revalidatiecentra (Basalt), instellingen voor gehandicaptenzorg (Amarant), instellingen voor kinder- en jeugdhulpverlening (Bureau Jeugdzorg), verslavingszorg (Rodersana) en forensische instellingen/psychiatrie (Fivoor).

## Sollicitatie

De verschillende praktijkopleidingsplaatsen doen op eigen gelegenheid vacatures uit waar je op kunt solliciteren. Omdat de opleidingsplaatsen beperkt worden aangeboden, kun je de praktijkinstellingen ook zelf benaderen met een open sollicitatie.

Wanneer de praktijkinstelling je aanneemt, word je voorgedragen aan de opleidingsinstelling. Deze sollicitatie bestaat uit een toelatinggesprek. Er bestaan verschillende opleidingsinstellingen <<link naar <https://www.psynip.nl/registraties/psychologenregisters-wet-big/gezondheidszorgpsycholoog/>>>, waaronder de RINO Groep in Utrecht. De RINO Groep heeft ook open dagen en geeft hier workshops over hoe je je kans op een opleidingsplek kan vergroten. Verder word je aangeraden om contact op te nemen met praktijkinstellingen die regelmatig opleidingsplekken aanbieden. Zij kunnen je meer informatie geven over wat ze zoeken in een sollicitant.

Sinds 2014 moeten mensen in opleiding tot GZ-psycholoog, psychotherapeut, klinisch psycholoog of klinisch neuropsycholoog zich inschrijven in het opleidingsregister van de Federatie van Gezondheidszorgpsychologen en Psychotherapeuten (FGzPt). Dit kan op de [website](#) van FGzPt. De FGzPt is geen beroepsvereniging zoals het NIP, maar onderhoudt puur en alleen deze registers, mede namens het NIP. Het NIP levert een afgevaardigde voor het bestuur van de FGzPt.<sup>7</sup>

Het sollicitatieproces ziet er schematisch zo uit:

<sup>5</sup> RINO GROEP. (z.d.) Postmasteropleiding tot gezondheidszorgpsycholoog. Geraadpleegd op 19 april 2019, van <https://www.rinogroep.nl/gz-psycholoog>

<sup>6</sup> RINO GROEP. (z.d.) Specialistische opleiding tot klinisch psycholoog. Geraadpleegd op 19 april 2019, van <https://www.rinogroep.nl/klinisch-psycholoog>

<sup>7</sup> RINO GROEP. (z.d.) Postmasteropleiding tot gezondheidszorgpsycholoog. Geraadpleegd op 19 april 2019, van <https://www.rinogroep.nl/gz-psycholoog>



Sollicitatie bij  
praktijkinstelling

Voor-  
draging

Gesprek bij  
onderwijs-  
instelling

Toelating  
en FGzPt-  
registratie

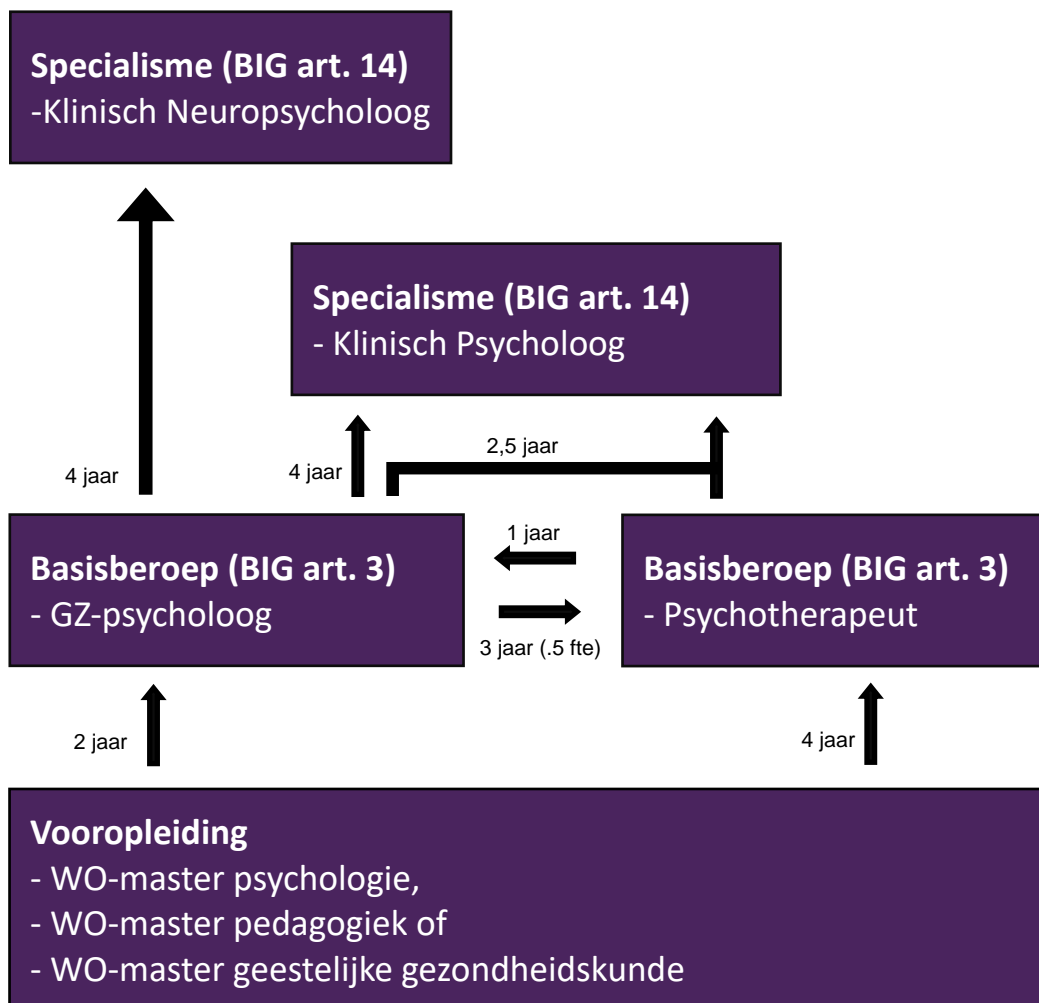
## Specialisatie

Nadat je de GZ-opleiding hebt afgerond kun je ervoor kiezen je verder te specialiseren. Zo is een afgeronde GZ-opleiding een voorwaarde tot toelating bij specialistische opleidingen tot Klinisch Psycholoog en Klinisch Neuropsycholoog. Daarnaast kun je met een afgeronde GZ-opleiding een verkorte opleiding tot Psychotherapeut volgen (3 jaar in plaats van 4 jaar).<sup>8</sup>

Als Klinisch Psycholoog (KP) ben je specialist in de (Geestelijke) Gezondheidszorg en geef je leiding aan een team. Je diagnosticeert en behandelt complexe problematiek. De opleidingen tot Klinisch Psycholoog en tot Klinisch Neuropsycholoog duren beide 4 jaar (3 dagen per week). Heb je echter de opleiding tot Psychotherapeut afgerond dan mag je de verkorte opleiding van 2,5 jaar volgen.<sup>9</sup>

<sup>8</sup> RINO GROEP. (z.d.) Specialistische opleiding tot klinisch psycholoog. Geraadpleegd op 19 april 2019, van <https://www.rinogroep.nl/klinisch-psycholoog>

<sup>9</sup> RINO GROEP. 2017. Specialistische opleiding tot klinisch psycholoog. Geraadpleegd op 19 april 2019, van <https://www.rinogroep.nl/klinisch-psycholoog>



Mocht je verder nog vragen of opmerkingen hebben, dan kun je contact opnemen met de Studenten in Sectie GGZ via [sisggz@spsnip.nl](mailto:sisggz@spsnip.nl), met de netwerkcoördinator via [netwerkcoordinator@spsnip.nl](mailto:netwerkcoordinator@spsnip.nl) of met het NIP via [info@psynip.nl](mailto:info@psynip.nl).





**Heb je vragen, opmerking of wil je meer weten?**

T (030) 820 15 68

E [sps-nip@psynip.nl](mailto:sps-nip@psynip.nl)

W [www.spsnip.nl](http://www.spsnip.nl)

F [www.facebook.com/SPSNIP](https://www.facebook.com/SPSNIP)

**Bezoekadres:**

HNK Centraal Station  
Arthur van Schendelstraat 650  
3511 MJ Utrecht

**Postadres:**

SPS-NIP  
Postbus 2085  
3500 GB Utrecht